



Associate degree: weg met het begrip uitval – en weg met het kille rendements-denken

oftewel

Kijken naar wat iemand die wil stoppen met een studie **wel heeft gedaan...
en bezie wat daarmee **op dat moment of later** kan worden gedaan...**

**Opzetten van een begeleidingssysteem voor studenten die op een gegeven
moment vastlopen... en die we niet alleen maar geruisloos willen laten
vertrekken...**

Oproep in dit nummer: Wie doen mee aan een interessant experiment?

In dit nummer wordt de Ad bekeken als opleiding in het kader van de beroepskolom, als het gaat om mbo'ers die de Ad gaan doen, dan wel om het aanbieden van programma's aan werkenden. In het eerste geval hebben ze al een beroepsgericht diploma, dus een stuk zekerheid. In het tweede geval hebben de studenten een baan als basis voor de studie en wordt een Ad veelal ook gebruikt om een volgende stap binnen een bedrijf of organisatie of branche te zetten.

In beide gevallen is het een traject dat voortbouwt op een situatie waarbij ook zou kunnen worden volstaan met het behalen van bedrijfsgerichte certificaten, op basis van bedrijfsopleidingen.

Met dit in het achterhoofd wordt in dit nummer een uitdagende 'oplossing' beschreven voor het omgaan met degenen die tijdens de Ad-studie in het tweede leerjaar willen of moeten stoppen. Deze worden nu gezien als 'drop-outs', met een negatieve klank. Maar er zijn allerlei mogelijkheden om binnen het 'levenlang leren' daar een positieve draai aan te geven.

De basis voor deze gedachte is dat er niet vanuit moet worden gegaan dat iemand die in het tweede jaar stopt allerlei zaken *niet* heeft gehaald en dus faalt (een gedachte in veel landen), maar dat er wordt gekeken naar wat *wel* is afgerond (zoals bijvoorbeeld in de VS, binnen Community Colleges). In deze nieuwsbrief geven we een variant daarop. Graag willen we wel eens met hogescholen om tafel die hiermee willen gaan experimenteren, in overleg met OCW, NVAO en Inspectie.

Uitgangspunten

De aanpak die we hier willen schetsen, kent de volgende uitgangspunten:

- Het betreft een student die bewust voor de Ad heeft gekozen, na een mbo-4-opleiding.
- Het gaat om een Ad-opleiding die duidelijk gericht is op een bepaalde sector van het werkveld, niet te breed, zodat er duidelijke functies zijn aan te wijzen en te benoemen.
- Deze student heeft aan het eind van de propedeuse (eerste leerjaar) geen negatief bindend studieadvies gekregen en mag gewoon alvast onderdelen van het tweede leerjaar volgen.
- Tijdens de eerste helft van het tweede studiejaar blijkt dat de kans groot is dat de Ad niet op tijd wordt afgerond en dat het om allerlei redenen beter is aan het eind van het tweede studiejaar de inschrijving te stoppen.
- De student is bereid tot het eind van het studiejaar ingeschreven te staan en mee te werken aan deze wijze van handelen. Dat kan bijvoorbeeld inhouden dat de student kosten wil blijven maken voor reizen, huisvesting, materiaal en alles wat er zoal bij een studie komt kijken.

Er zouden best andere groepen in aanmerking kunnen komen: uitvallers eerste leerjaar, overstappers na leerjaar 1 naar een andere opleiding en die merken dat het niet gaat lukken, studenten die gewoon na twee jaar en nog een jaar aan vastplakken, enz. Maar we kiezen bewust voor deze groep omdat daarmee de kans op succes het grootst is, op de korte en langere termijn. Mogelijk dat later op basis van het voorgestelde experiment andere opties mogelijk zijn, maar het is beter om 'klein te beginnen'.

Opzet

Hier schematisch de aanpak die ons voor ogen staat – aansluitend wat er al wordt gedaan:

1. Er wordt uiteraard een **P-dossier** bijgehouden als het gaat om de voortgang, met daarin de verslagen van de gesprekken, met het oog op een mogelijk bindend studieadvies.
2. Degenen die de eerste 60 punten niet hebben gehaald maar wel voldoen aan de norm voor het studieadvies, worden door het docententeam ingedeeld in **groepen**, op basis van mogelijke studie-risico's in het tweede jaar. Er worden afspraken gemaakt over het gaan volgen van de studenten in deze groepen, inclusief de mate waarin en op welke momenten de stand van zaken wordt opgemaakt.
3. In het **eerste semester** van het tweede studiejaar wordt bekeken welke studenten het meeste gebaat zijn bij wel het afmaken van het studiejaar, maar niet met het doel om dan nog binnen twee jaar de Ad af te ronden. Deze analyses worden met de betrokkenen besproken, zodat zij **akkoord** kunnen gaan met deze insteek en samen met een begeleider **een plan van aanpak** opstellen voor het tweede semester.
4. De eerste actie van het plan van aanpak is na te gaan welke onderwijseenheden zijn behaald en vast te stellen welke daarvan zodanig een geheel vormen dat er sprake is van een **arbeidsmarktrelevant 'pakketje'** aan leeruitkomsten. Er kunnen meerdere pakketjes zijn. Een dergelijk pakketje kan mogelijk te koppelen zijn aan een **certificaat** dat binnen het betreffende deel van de arbeidsmarkt bestaat, behorend bij een bedrijfsopleiding en voor de bedrijven een bepaalde status kent.
5. De tweede actie is te bezien of er **onvolledige pakketjes** zijn, en waarbij is vast te stellen dat deze **compleet te maken zijn** door het (alsnog) behalen van een beperkt aantal onderwijseenheden binnen de eigen Ad dan wel de eerste fase van de verwante Bachelor ('shoppen').
6. De derde actie is na te gaan welke ruimte er is om onderwijseenheden te volgen uit de gehele Ad- en Bacheloropleiding dan wel andere verwante Ad- resp. Bacheloropleidingen, wat een **verdieping van een pakketje** betreft dan wel wat aan het dossier **een bepaalde meerwaarde** geeft als deze student na het tweede studiejaar **een baan** gaat zoeken. Hierbij wordt ook bezien of de eventueel nog ontbrekende eenheden van het eerste leerjaar zijn te doen.
7. Op basis van deze drie acties wordt bekeken of het mogelijk is om voor het tweede semester een studeerbaar **studieprogramma** op te stellen, gelet op alle relevante roosters. Het resultaat wordt vastgelegd in een **'overeenkomst'** met de student.
8. De student volgt dit programma in het tweede semester. Aan het eind van het studiejaar wordt een **verklaring** opgesteld en uitgereikt. Daarbij worden ook de pakketjes in het **supplement** opgenomen.

Aandachtspunten

Een aantal zaken die alvast kunnen worden meegenomen hierbij:

- Het ligt voor de hand dat men als aanbieder van een Ad-opleiding kennis heeft van het werkveld waarvoor de Ad'ers worden opgeleid, en weet welke trainingen, cursussen en korte opleidingen aangeboden worden aan degenen die op basis van een opleiding op niveau 4 – en leiden tot een certificaat die door een externe organisatie wordt afgegeven. Deze certificaten kunnen als referentie dienen voor de hier geschetste aanpak – zeker als ze zijn gelinkt aan het NLQF.
- De student kan ervoor kiezen om voor eigen kosten mee te doen aan de examens voor deze externe certificaten.
- Er wordt uitgegaan van een situatie waarbij de student aanschuift bij bestaande groepen, ook bij andere opleidingen, zonder verdere verrekening van inkomsten en uitgaven.
- Het plan van aanpak moet passen binnen de kaders van de relevante wetgeving. Voor het tweede semester wordt alleen gebruik gemaakt van de inkomsten via het reeds betaalde collegegeld en de bekostiging voor het studiejaar, vanwege de formeel inschrijving daarvoor.

Na dit alles...

De gedachte achter dit voorstel is dat in het formele onderwijs het succes wordt afgemeten aan het aantal diploma's dat wordt behaald, ervan uitgaande dat de instromende studenten allemaal eenzelfde kans hebben, een goede basis hebben gelegd... en dus allemaal met hantering van de 'mallen' voor de pakketten van 120 dan wel 240 studiepunten worden 'afgebakken'.

Er zal met de student aan het eind van het studiejaar een aanvullende afspraak worden gemaakt, als buitengewone alumnus, over een mogelijke voortzetting in de jaren erna. Dat kan inhouden dat in de jaren erna de ex-student een gesprek voert met de opleiding, mede gezien de mogelijkheden om modules te volgen naast het werk. Ook kan periodiek worden bezien of op basis van werkervaring een EVC-procedure kan worden doorlopen.

Men dient niet te vergeten dat deze student nog twee jaar overheidsbekostiging 'met zich meedraagt'. Mocht hij of zij besluiten om zich in te schrijven voor een bekostigde bacheloropleiding – en de Ad maar even te laten wat deze is, en niet op te gaan voor het Ad-diploma – dan kan de betreffende hogeschool nog twee jaren 'geld vangen', inclusief een diploma-bonus.

Voor de hand ligt dat er vaak wordt gekozen voor een private opleiding voor de Bachelor, aangezien er dan flexibel kan worden gestudeerd. Mocht betrokkene op die wijze (Ad deels behaald, certificaten, werkervaring, trainingen en cursussen en EVC) de Bachelor verwerven, heeft dit gehele traject de overheid maar twee jaren geld gekost. Een mooie 'winst'...

Oproep

We doen graag een oproep aan opleidingen, hogescholen, experts, kwaliteitszorgmedewerkers, studentbegeleiders e.a. om met ons te gaan meedenken. Dat kan door een themagroep in te stellen en daarmee een eerste plan van aanpak op te stellen. Na overleg met de overheid en andere partijen die hierover het een en ander te zeggen hebben, wordt een tweede plan van aanpak opgesteld.

Met dit als uitgangspunt zal op een aantal plekken op kleinschalige wijze met een experiment worden gestart. Daarbij wordt gekeken naar Ad-opleidingen waarbij parallel daaraan in het werkveld voor mensen met een mbo-achtergrond veel cursussen en trainingen worden aangeboden.

Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar info@leido.nl.